

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **R. F.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2003, č. j. OAM-6096/VL-20-08-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 5. 2004, č. j. 59 Az 193/2003-45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 1. 12. 2003, č. j. OAM-6096/VL-20-08-2003, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Rozhodnutí žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ostravě.

Namítal, že správní orgán v řízení o jeho věci porušil ustanovení § 3 odst. 3 správního řádu, neboť se žádostí nezabýval odpovědně a svědomitě, ustanovení § 3 odst. 4 správního řádu, neboť nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, ustanovení § 46 správního řádu, neboť napadené rozhodnutí nevyšlo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, a ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu,

neboť odůvodnění rozhodnutí není přesvědčivé a žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 18. 5. 2004, č.j. 59 Az 193/2003-45, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ani jednu z procesních námitek krajský soud neuznal za důvodnou, stejně pak uzavřel i ohledně námitek věcných, neboť důvodem odchodu žalobce ze země původu byly problémy se zajištěním ubytování v zemi, když jeho bratr pronajal jejich společný byt. Takové důvody nejsou podřaditelné pod důvody pro udělení azylu uvedené v § 12 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil včas podanou kasační stížností. Namítal, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda byly dány předpoklady pro rozhodnutí žalovaného podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Tvrdil, že měl problémy s členy zločineckých struktur, kterými byl třikrát fyzicky napaden. Když se obrátil o pomoc na státní orgány, zjistil, že i tyto jsou součástí zločineckých struktur. Poukázal dále na to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a nebylo tedy možné ve věci spravedlivě rozhodnout; v tom tkví důvod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Také řízení před správním orgánem trpělo procesní vadou, a to bylo důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí soudem [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Krajský soud totiž řádně nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného z hlediska procesních žalobních námitek, ohledně kterých mu vytkl, že ustanovení správního řádu, která žalovaný ve správním řízení údajně porušil, nedoplnil o konkrétní skutkové důvody. Stěžovatel je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného nebylo učiněno na základě dostatečného dokazování a nebylo náležitě odůvodněno. Nesouhlasí rovněž se způsobem, jakým se soud vypořádal s jeho tvrzením o neexistenci překážek vycestování, neboť stěžovatel nepovažuje svůj návrat do domovské země za bezpečný, hrozí mu totiž mučení a ponižující zacházení. Navrhl, aby byl napadený rozsudek soudu zrušen a kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Prvotní jsou námitky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], neboť jen na základě úplného a řádného zjištění všech rozhodných skutečností lze stavět právní závěry o naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu.

Jak je zřejmé ze správního spisu, stěžovatel jako důvody své žádosti o azyl uvedl, že do České republiky přijel proto, že na Ukrajině nemá kde bydlet. Dříve bydlel v bytě se svým bratrem. Bratr po něm požadoval finanční půjčku, peníze na půjčení neměl, chtěl se oženit a založit rodinu. Bratr proto jejich společný byt pronajal, byl tedy nucen žít u kamarádů a tety. Proto odešel do České republiky, kde chce pracovat a založit rodinu. Jiné důvody pro udělení azylu neuvedl.

Pokud jde o řízení před správním orgánem, lze obecně uvést, že povinností správního orgánu je respektovat základní pravidla řízení vyplývající z § 3 správního řádu a vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení. V řízení o azylu je pro posouzení rozsahu dokazování rozhodné, které skutečnosti uvede žadatel v žádosti o azyl, při pohovoru,

nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu a který tvrdí skutečnosti, na jejichž základě správní orgán o jeho žádosti rozhoduje. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by se svojí žádostí mohl být úspěšný.

Namítá-li v tomto případě stěžovatel, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, nemůže s ním Nejvyšší správní soud souhlasit. Posuzování žádosti o udělení azylu se sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom bude azyl udělen, zjistí-li se, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Potíže s bydlením, či rodinné důvody a touha založit rodinu na území České republiky však takovými důvody nejsou, s tímto závěrem správního orgánu i soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

Ohledně námitky brojící proti tomu, že se jak správní orgán, tak poté i krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou mířící do úvahy o překážce vycestování [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], je namístě odkázat na již konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004-41, publikovaný pod č. 409/2004 Sb. NSS), podle které „*Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu ve smyslu § 28 tohoto zákona. Za takové lze považovat pouze rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra rozhodne o neudělení azylu pro nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 téhož zákona po věcném posouzení důvodů tvrzených žadatelem o azyl. V případě, kdy Ministerstvo vnitra rozhodne o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona.*“ Není a nikdy ani nebylo důvodu se otázkou překážky vycestování věcně zabývat.

Stěžovatel namítal rovněž nezákonnost rozsudku krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky, tj. zda na jeho případ lze aplikovat ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], přičemž uvedl, že měl problémy se zločineckými strukturami. Takové skutečnosti uplatnil však poprvé až v kasační stížnosti, tedy poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí a proto k nim soud již nepřihlédl (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

O žádosti o přiznání odkladného účinku soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl již o věci samé.

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil všechny stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. srpna 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu